

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Socialudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 19. december 2007
Kontor: Lovteknikkontoret
Sagsnr.: 2007-792-0447
Dok.: IHT40516

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 13 (Alm. del), som Folketingets Socialudvalg har stillet til justitsministeren den 4. december 2007.

Lene Espersen

/

Ole Hasselgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 13 fra Folketingets Socialudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes oplyse, om handicapkonventionens artikel 12 om den enkeltes selvbestemmelsesret giver ministeren anledning til at overveje brugen af støttet beslutningstagen som en mulighed i værgemålsloven.”

Svar:

1. FN’s handicapkonvention blev undertegnet af Danmark den 30. marts 2007. Konventionen er endnu ikke ratificeret af Danmark og foreligger ikke i en dansk oversættelse. Den engelske ordlyd af konventionens artikel 12 er følgende:

**“Article 12
Equal recognition before the law**

1. States Parties reaffirm that persons with disabilities have the right to recognition everywhere as persons before the law.
2. States Parties shall recognize that persons with disabilities enjoy legal capacity on an equal basis with others in all aspects of life.
3. States Parties shall take appropriate measures to provide access by persons with disabilities to the support they may require in exercising their legal capacity.
4. States Parties shall ensure that all measures that relate to the exercise of legal capacity provide for appropriate and effective safeguards to prevent abuse in accordance with international human rights law. Such safeguards shall ensure that measures relating to the exercise of legal capacity respect the rights, will and preferences of the person, are free of conflict of interest and undue influence, are proportional and tailored to the person’s circumstances, apply for the shortest time possible and are subject to regular review by a competent, independent and impartial authority or judicial body. The safeguards shall be proportional to the degree to which such measures affect the person’s rights and interests.
5. Subject to the provisions of this article, States Parties shall take all appropriate and effective measures to ensure the equal right of persons with disabilities to own or inherit property, to control their own financial affairs and to have equal access to bank loans, mortgages and other forms of financial credit, and shall ensure that persons with disabilities are not arbitrarily deprived of their property.”

Konventionens artikel 12 har bl.a. til formål at sikre, at personer med handicap har rets- og handleevne på lige fod med andre, og at de får den fornødne støtte til at udøve disse rettigheder.

2. Værgemålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1015 af 20. august 2007) er fra 1995 og har navnlig til formål at skabe mulighed for smidige værgemålsordninger, der i vidt omfang kan afpasses efter de individuelle behov, jf. herved betænkning nr. 1247/1993 om værgemål, s. 17 og s. 115ff.

Værgemålslovens kapitel 2 indeholder de grundlæggende regler om iværksættelse af værgemål for voksne.

Det følger af værgemålslovens § 5, at der kan iværksættes værgemål for den, der på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det. Et værgemål kan være tidsbegrænset. Værgemålet kan endvidere være begrænset til at angå økonomiske forhold, herunder bestemte aktiver eller anliggender, og det kan være begrænset til at angå personlige forhold, herunder bestemte personlige anliggender.

Personer, der er under værgemål efter lovens § 5, er myndige, medmindre de tillige er frataget den retlige handleevne, dvs. adgangen til selv at indgå aftaler, jf. værgemålslovens § 6.

Efter værgemålslovens § 7 kan der iværksættes samværgemål for den, der på grund af uerfarenhed, svækket helbred eller anden lignende tilstand har behov for hjælp til at administrere sin formue eller varetage andre økonomiske anliggender. Det er et krav, at den pågældende selv anmoder om, at der iværksættes samværgemål.

Et samværgemål indebærer, at samværeren og den pågældende handler i forening i anliggender, der er omfattet af værgemålet, og at personer, der er under samværgemål, er myndige. Et samværgemål kan ligesom et værgemål efter § 5 være tidsbegrænset eller begrænset til at angå bestemte aktiver eller anliggender.

Et samværgemål kan alene omfatte økonomiske anliggender, idet det er forudsat i loven, at personer, der selv kan medvirke ved økonomiske di-

spositioner, selv kan tage hånd om personlige spørgsmål, jf. betænkning nr. 1247/1993 om værgemål, s. 124.

Det følger af værgemålslovens § 8, stk. 1, at et værgemål altid skal afpasses efter den pågældendes behov og ikke må være mere omfattende end nødvendigt. Navnlig kan der ikke ske fratagelse af den retlige handleevne i medfør af § 6, hvis et værgemål efter § 5 er tilstrækkeligt.

3. Som det fremgår af pkt. 2 ovenfor, indebærer værgemålsloven, at en person, der er ude af stand til på egen hånd at varetage sine personlige og økonomiske anliggender, kan få den fornødne hjælp og støtte hertil gennem iværksættelse af et værgemål, der er tilpasset den pågældendes individuelle behov.

I lyset af navnlig reglen i værgemålslovens § 7 om samværgemål, hvorefter samværgen og den pågældende handler i forening i anliggender, der er omfattet af værgemålet, finder Justitsministeriet derfor ikke, at der er behov for at indføre regler om støttet beslutningstagen i værgemålsloven.